

Ivica Dačić, prvi potpredsednik Vlade i ministar spoljnih poslova Republike Srbije, na otvaranju 8. Beogradske NATO nedelje, rekao je da taj skup već osmu godinu za redom, pruža mogućnost za otvorenu i svrsishodnu raspravu o mnogim važnim spoljnopolitičkim i bezbednosnim pitanjima od interesa ne samo za Srbiju, već i za region i šire okruženje.

Ministar Dačić, ovom prilikom, istakao je da je današnji susret svakako umnogome drugačiji od prethodnih, jer se odvija u specifičnim uslovima izazvanim globalnom pandemijom zarazne bolesti Covid 19, ali da nas uslovi fizičke distance, ne sprečavaju da očuvamo kontakt i komunikaciju u zajedničkom interesu, kako bismo razmotrili neke od najbitnijih aktuelnih tema.

Šef srpske diplomatije rekao je da se, u mandatu ove Vlade, koji predstavlja kontinuitet vlada od 2012. godine, Srbija dodatno afirmisala na međunarodnoj sceni kao kredibilan i pouzdan partner i izvoznik bezbednosti u regionu, uz dokazanu spremnost da deli i odgovornost i teret obaveza na širem međunarodnom planu u cilju suzbijanja bezbednosnih izazova.

„Imajući u vidu rezultate nedavno održanih izbora, nema sumnje da će i nova Vlada, bez obzira na njen konkretan sastav, nastaviti da, u saradnji sa predsednikom Republike, sprovodi uspešno ovaj spoljnopolitički kurs koji je u prethodnom periodu značajno unapredio međunarodni položaj Srbije, podigao ugled zemlje i, što želim da posebno istaknem, vratio određena pitanja od suštinskog nacionalnog interesa, prvenstveno pitanje Kosova i Metohije, u fokus pažnje uz nespornu činjenicu da tzv. JPNK nije gotova stvar i da se samo dijalogom mogu pronaći održiva rešenja u interesu mira i stabilnosti“, rekao je ministar Ivica Dačić.

Ministar Dačić je istakao da intenzivnim pokretanjem regionalnih tema Srbija želi da doprinese stabilnosti regiona i njegovom ubrzanom ekonomskom rastu, kroz inicijative za uvećanje investicija i rast trgovinske razmene, kao osnove za ubrzani ekonomski razvoj.

„Povezivanje nema alternativu i ono mora da nadvlada razdvajanje, jer brži protok ljudi i kapitala je garancija prosperiteta čitavog regiona, a samim tim i jačanja njegove stabilnosti na duži rok“, rekao je ovom prilikom šef srpske diplomatije.

Ministar je kazao i da smo svi svesni da odnosi Srbije i NATO-a predstavljaju delikatno pitanje, opterećeno nasleđem iz prošlosti u vidu bombardovanja tadašnje SRJ od strane najmoćnije

vojne alijanse u svetu, bez ovlašćenja Saveta bezbednosti UN, što za nas predstavlja akt agresije, uz civilne žrtve i ogromna materijalna razaranja.

On je naglasio da imamo odgovornost i obavezu da zajednički ulažemo napore da region bude trajno stabilan - ona je i na Srbiji, njenim susedima, najmoćnijim zemljama NATO-a, kao i na Alijansi u celini, posebno imajući u vidu da je ona prisutna u regionu i da ima niz obaveza uspostavljenih od strane UN-a u očuvanju mira, bezbednosti i stabilnosti, što se naravno odnosi na KiM i ispunjenje mandata iz Rezolucije SB UN 1244.

„Srbija veoma odgovorno ispunjava svoje obaveze, postupa u skladu sa postignutim dogovorima i sa pravom očekuje od drugih da to čine u istoj meri“, rekao je ministar i dodao da je partnerski odnosi sa NATO-om nerazdvojni deo ukupne spoljnopolitičke pozicije Srbije i nastojanja da region bude trajno stabilan.

Šef srpske diplomatije je istakao da su ti odnosi jasno definisani i da se zasnivaju na partnerskoj saradnji u skladu sa politikom vojne neutralnosti Srbije, bez nastojanja za članstvom u Alijansi i drugim vojnim savezima, ali istovremeno uz otvorenost da se dalje unapređuje politički dijalog i praktična saradnja sa NATO-om u svim oblastima od zajedničkog interesa.

„Srbija je opredeljena za dalji razvoj saradnje sa Alijansom, kao i sa članicama i partnerima na bilateralnoj osnovi, što predstavlja dve strane istog novčića“, rekao je ministar Dačić.

On je ponovo naglasio, kao i u mnogim ranijim prilikama, da se politika vojne neutralnosti Srbije ni u jednom momentu ne dovodi u pitanje, "to ostaje naša temeljna i prepoznatljiva pozicija koju NATO, njeni članovi i partneri, kao i druge zemlje, u potpunosti poštuju".

Ministar Dačić je rekao da je uveren da i NATO deli stav da nas povezuju zajednički interesi za očuvanje mira i stabilnosti u regionu.

„Od Alijanse očekujemo da sa razumevanjem sagledava i podržava naše prioritete, što se naročito odnosi na KiM, pošto je situacija u pokrajini za Srbiju glavni političko-bezbednosni izazov. Smatramo da samo kompromisno rešenje postignuto kroz dijalog između Beograda i Prištine, i uz podršku međunarodne zajednice, može da obezbedi trajni mir i stabilnost. Zato je veoma važno što je dijalog Beograda i Prištine nastavljen posle više od godinu i po dana“, istakao je ministar Dačić i dodao da je za Srbiju važno da se u potpunosti u skladu sa Rezolucijom SB UN 1244 i VTS-om realizuje mandat KFOR koji, kao jedina legalna i legitimna vojna formacija u Pokrajini, predstavlja bitan garant sprovođenja Briselskog sporazuma i praktično jedini garant bezbednosti i opstanka Srba, njihove imovine, verske i kulturne baštine na KiM.

Kako je rekao, Srbija se snažno protivi transformaciji tzv. „Kosovskih bezbednosnih snaga“ u tzv. „Vojsku Kosova“, jer se time krši Rezolucija SB UN 1244 i ugrožava regionalna i šira stabilnost, te stvara potencijal za izazivanje nestabilnosti ili još gore tenzije i sukobe i da je zbog toga veoma bitno da ovakvi provokativni i opasni potezi Prištine naiđu na jasnu i nedvosmisleni osudu međunarodnih faktora.

Ministar Ivica Dačić je pred sam kraj istakao važnost činjenice da su NATO i Srbija upućeni jedno na drugo i da je, uprkos tragičnoj prošlosti i bombardovanja tadašnje SRJ, imperativ za budućnost zajednički angažman i saradnja prvenstveno zbog stabilnosti regiona, kao ključnog uslova za prosperitet svih građana koji u njemu žive.

„Samo na taj način region može biti prostor trajne stabilnosti, a uveren sam da tom ključnom cilju svi, bez izuzetka, stremimo. Dakle, jedini put je jačanje saradnje i poverenja, da reči uvek budu pretočene u dela i da sve što je dogovoreno na delu bude potvrđeno i sprovedeno, bez izuzetka i bez uslovljavanja“, zaključio je ministar spoljnih poslova Republike Srbije Ivica Dačić.

Govor prvog potpredsednika Vlade i ministra spoljnih poslova Republike Srbije vam prenosimo u celosti:

„Uvažene dame i gospodo,

Čast mi je i zadovoljstvo što mogu zajedno sa uglednim govornicima da otvorim 8. Beogradsku NATO nedelju. Zahvaljujem Centru za evro-atlantske studije i gospođi Milić na pozivu. Organizujući ovaj skup već osmu godinu za redom, oni nam pružaju mogućnost za otvorenu i svrsishodnu raspravu o mnogim važnim spoljopolitičkim i bezbednosnim pitanjima od interesa ne samo za Srbiju, već i za region i šire okruženje. Ovaj skup se, u godinama iza nas, afirmisao se kao prestižni forum za produbljenu razmenu mišljenja i ideja između relevantnih učesnika i sve šire javnosti.

Naš današnji susret je svakako umnogome drugačiji od prethodnih jer se odvija u specifičnim uslovima izazvanim globalnom pandemijom zarazne bolesti Covid 19. Te okolnosti nam onemogućavaju da se okupimo u istoj prostoriji, ali nas ne sprečavaju da u uslovima fizičke distance očuvamo naš kontakt i komunikaciju u zajedničkom interesu, kako bismo razmotrili neke od najbitnijih aktuelnih tema. U tom smislu, ovogodišnje izdanje Beogradske NATO nedelje je dobra prilika da mnoga globalna, evropska i regionalna pitanja bolje analiziramo i sagledamo, unapređujući međusobno razumevanje.

Otvarajući NATO nedelju prošle godine, koja je održana pod motom „Prolazimo kroz zidove“, istakao sam da Srbija nastoji da se barijere prevaziđu i uklone. Na tom stavu ostajemo i danas, još uvereniji da povezivanje, a ne odvojenost i zatvorenost bez razumevanja briga i interesa svih aktera regionalne i globalne politike, predstavlja pravi instrument naše saradnje okrenute budućnosti.

U mandatu ove vlade, koji predstavlja kontinuitet vlada od 2012. godine, Srbija se dodatno afirmisala na međunarodnoj sceni kao kredibilan i pouzdan partner i izvoznik bezbednosti u regionu, uz dokazanu spremnost da deli i odgovornost i teret obaveza na širem međunarodnom planu u cilju suzbijanja bezbednosnih izazova. Svoje spoljopolitičke prioritete: zaštitu suvereniteta i teritorijalnog integriteta zemlje, članstvo u EU, unapređenje regionalne saradnje i negovanje prijateljskih i partnerskih odnosa sa svima na globalnom planu, Srbija ne menja i jasno ih ističe na međunarodnoj sceni u dijalogu sa svima.

Imajući u vidu rezultate nedavno održanih izbora, nema sumnje da će i nova vlada, bez obzira

na njen konkretan sastav, nastaviti da, u saradnji sa predsednikom Republike, sprovodi uspešno ovaj spoljnopolitički kurs koji je u prethodnom periodu značajno unapredio međunarodni položaj Srbije, podigao ugled zemlje i, što želim da posebno istaknem, vratio određena pitanja od suštinskog nacionalnog interesa, prvenstveno pitanje Kosova i Metohije, u fokus pažnje uz nespornu činjenicu da tzv. JPNK nije gotova stvar i da se samo dijalogom mogu pronaći održiva rešenja u interesu mira i stabilnosti.

Srbija nastoji da sa svima razvija što je moguće bolje odnose, na način da to predstavlja dvosmernu ulicu i da tako brani svoje državne i nacionalne interese. Članstvo u EU i ostvarivanje projektovanih reformi predstavlja strateški cilj Srbije i EU nikada ne može biti potpuna bez Srbije i regiona ZB. Aktivno učestvujemo u konceptima bezbednosne i odbrambene politike EU koji su nam dostupni, ne čekajući da to bude naša obaveza kada postanemo član EU, nego solidarno već danas delimo odgovornost i teret zajedničkih obaveza. Evrointegracioni proces zemalja regiona najbolja je garancija za trajnu stabilnost, te stoga snažno podržavamo aspiracije svojih suseda za članstvo u EU i pozdravljamo svaki napredak na tom planu. Usvajanjem novih strateških dokumenata – strategije nacionalne bezbednosti i odbrane, koje su usklađene sa Globalnom strategijom EU, dodatno se potvrđuje evropsko opredeljenje naše zemlje.

Intenzivnim pokretanjem regionalnih tema Srbija želi da doprinese stabilnosti regiona i njegovom ubrzanom ekonomskom rastu, kroz inicijative za uvećanje investicija i rast trgovinske razmene, kao osnove za ubrzani ekonomski razvoj. Povezivanje nema alternativu i ono mora da nadvlada razdvajanje, jer brži protok ljudi i kapitala je garancija prosperiteta čitavog regiona, a samim tim i jačanja njegove stabilnosti na duži rok.

Svi smo svesni da odnosi Srbije i NATO predstavljaju delikatno pitanje, opterećeno nasleđem iz prošlosti u vidu bombardovanja tadašnje SRJ od strane najmoćnije vojne alijanse u svetu, bez ovlašćenja Saveta bezbednosti UN, što za nas predstavlja akt agresije, uz civilne žrtve i ogromna materijalna razaranja. O tim događajima imamo različita gledišta i to je realnost. Istovremeno, što želim da naglasim, imamo odgovornost i obavezu da zajednički ulažemo napore da region bude trajno stabilan. Odgovornost za to je univerzalna. Ona je i na Srbiji, njenim susedima, najmoćnijim zemljama NATO, kao i na Alijansi u celini, posebno imajući u vidu da je ona prisutna u regionu i da ima niz obaveza uspostavljenih od strane UN u očuvanju mira, bezbednosti i stabilnosti, što se naravno odnosi na KiM i ispunjenje mandata iz Rezolucije SBUN 1244. Srbija veoma odgovorno ispunjava svoje obaveze, postupa u skladu sa postignutim dogovorima i sa pravom očekuje od drugih da to čine u istoj meri.

Partnerski odnosi sa NATO su nerazdvojni deo ukupne spoljnopolitičke pozicije Srbije i nastojanja da region bude trajno stabilan. Ovi odnosi su jasno definisani i zasnivaju se na partnerskoj saradnji u skladu sa politikom vojne neutralnosti Srbije, bez nastojanja za članstvom u Alijansi i drugim vojnim savezima, ali istovremeno uz otvorenost da se dalje unapređuje politički dijalog i praktična saradnja sa NATO u svim oblastima od zajedničkog interesa. Takva saradnja nesumnjivo napreduje iz godine u godinu, čemu posebno doprinose kontinuirani, direktni i česti susreti na visokom i najvišem političkom i vojnom nivou, a svakako i skupovi poput ovog današnjeg.

Dame i gospodo,

Srbija je opredeljena za dalji razvoj saradnje sa Alijansom, kao i sa članicama i partnerima na bilateralnoj osnovi, što predstavlja dve strane istog novčića. To uspešno činimo od pristupanja NATO Programu Partnerstvo za mir 2006. godine, kroz raznovrsne projekte u vojnoj i civilnoj oblasti. Partnerska saradnja ima kontinuitet, tako da je novembra prošle godine okončana procedura usvajanja drugog ciklusa Individualnog akcionog plana partnerstva (IPAP) između Srbije i NATO za period 2019-2021. godinu. Novi IPAP predstavlja kontinuitet prvog ciklusa IPAP-a koji se uspešno primenjivao, a mnoge aktivnosti našle su mesto i u novom dokumentu imajući u vidu njihov dugogodišnji karakter i činjenicu da se odnose na sprovođenje reformi u mnogim društvenim sektorima. Usvajanjem drugog ciklusa IPAP, još jednom je potvrđen uzlazni trend u odnosima, visoki stepen intenziteta partnerske saradnje i posvećenost zajedničkim ciljevima.

Naglašavam ponovo, kao i u mnogim ranijim prilikama, da se politika vojne neutralnosti Srbije ni u jednom momentu ne dovodi u pitanje – to ostaje naša temeljna i prepoznatljiva pozicija koju NATO, njeni članovi i partneri, kao i druge zemlje, u potpunosti poštuju. Kao što i mi uvažavamo opredeljenje naših suseda i drugih zemalja za članstvo u NATO, ili u drugim vojnim savezima, očekujemo razumevanje za našu saradnju sa zemljama koje nisu članice NATO. Naše aktivnosti, sadržina saradnje, uključujući vojne i druge vežbe sa zemljama koje nisu članice NATO, nisu na štetu naših odnosa sa NATO i državama članicama i obrnuto. Takav naš stav je jasan, svima ga prezentujemo i uvereni smo da je dobro razumljiv, što pokazuje uvažavanje takve naše pozicije od strane naših partnera u međunarodnoj zajednici.

Uveren sam da i NATO deli naš stav da nas povezuje zajednički interes za očuvanje mira i stabilnosti u regionu. Od Alijanse očekujemo da sa razumevanjem sagledava i podržava naše prioritete, što se naročito odnosi na KiM, pošto je situacija u pokrajini za Srbiju glavni političko-bezbednosni izazov. Smatramo da samo kompromisno rešenje postignuto kroz dijalog između Beograda i Prištine, i uz podršku međunarodne zajednice, može da obezbedi trajni mir i stabilnost. Uvereni smo da svaki dogovor u rešavanju otvorenih pitanja podsticajno deluje na održavanje mira i stabilnosti u regionu. Zato je veoma važno što je dijalog Beograda i Prištine nastavljen posle više od godinu i po dana.

Za Srbiju je veoma važno da se u potpunosti u skladu sa Rezolucijom SBUN 1244 i VTS-om realizuje mandat KFOR koji, kao jedina legalna i legitimna vojna formacija u Pokrajini, predstavlja bitan garant sprovođenja Briselskog sporazuma i praktično jedini garant bezbednosti i opstanka Srba, njihove imovine, verske i kulturne baštine na KiM. Zato je za nas od izuzetne važnosti da KFOR ostane u nesmanjenom sastavu na KiM, kao i da u svojim aktivnostima bude statusno neutralan i nepristrasan. S tim u vezi, veoma cenimo opredeljenje NATO da se nivo i brojnost snaga KFOR-a procenjuje u zavisnosti od situacije na terenu, a ne na osnovu unapred određenih rokova. Takođe, Srbija se snažno protivi transformaciji tzv. „Kosovskih bezbednosnih snaga“ u tzv. „Vojsku Kosova“, jer se time krši Rezolucija SB UN 1244 i ugrožava regionalna i šira stabilnost, te stvara potencijal za izazivanje nestabilnosti ili još gore tenzije i sukobe. Zbog toga je veoma bitno da ovakvi provokativni i opasni potezi Prištine naidu na jasnu i nedvosmisleni osudu međunarodnih faktora.

Za nas su od posebnog značaja garancije da naoružane formacije sastavljene od Albanaca ne mogu da ulaze na sever pokrajine bez saglasnosti komandanta KFOR-a i lidera Srba na severu, što je uvek bio potez koji sa sobom nosi potencijal da eskalira u razmerama koje se ne mogu kontrolisati. Zato očekujemo da NATO/KFOR deluje preventivno u cilju sprečavanja takvih akcija na severu KiM jer za to ima mandat.

Dame i gospodo,

Želim i ovom prilikom da još jednom istaknem važnost činjenice da su NATO i Srbija upućeni jedno na drugo i da je, uprkos tragičnoj prošlosti i bombardovanja tadašnje SRJ, imperativ za budućnost zajednički angažman i saradnja prvenstveno zbog stabilnosti regiona, kao ključnog uslova za prosperitet svih građana koji u njemu žive. Samo na taj način region može biti prostor trajne stabilnosti, a uveren sam da tom ključnom cilju svi bez izuzetka stremimo. Dakle, jedini put je jačanje saradnje i poverenja, da reči uvek budu pretočene u dela i da sve što je dogovoreno na delu bude potvrđeno i sprovedeno, bez izuzetka i bez uslovljavanja.

Zahvaljujem na pažnji i želim uspešnu realizaciju skupa."